

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASY VI
rok szkol. 2020/21

Przedmiotowe System Oceniania z języka polskiego opracowano na podstawie Statutu i WSO Szkoły Podstawowej im. gen. Wł. Sikorskiego w Hyżnem

I. ZASADY OCENIANIA

- 1.** Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami jawności i sprawiedliwości.
- 2.** Uczeń jest klasyfikowany dwa razy w roku: oceną śródroczną i oceną roczną, która uwzględnia ocenę śródroczną.
- 3.** Przygotowanie ucznia do lekcji języka polskiego
-niezbędne na każdych zajęciach są: podręcznik, (ćwiczenia), zeszyt przedmiotowy w szeroką linię (co najmniej 60 kartkowy), przybory do pisania: długopis lub pióro, kolorowe kredki lub pisaki, ołówek, gumka, klej.
- 4.** Uczeń powinien mieć zawsze odrobione pisemne zadanie domowe oraz ustne zadanie domowe –przygotowanie z trzech ostatnich lekcji.
- 5.** Po kilkudniowej nieobecności uczeń zobowiązany jest w ciągu tygodnia do uzupełnienia zaległości.
- 6.** Każdy uczeń w ciągu półrocza powinien otrzymać minimum 6 ocen.
Ustala się: minimum 1 wypracowanie klasowe, 1 test polonistyczny, 1 sprawdzian z nauki o języku, 1 sprawdzian ortograficzny w półroczu
- 7. Uczeń otrzymuje oceny za:**
 - a. prace klasowe, sprawdziany
 - b. sprawdziany (kartkówki)
 - c. odpowiedzi ustne,
 - d. zadania domowe,
 - e. aktywność na lekcjach,
 - f. znajomość lektur – rozumiana jako wiedza i umiejętności z zakresu przeczytanego tekstu.
Formy sprawdzania znajomości lektur mogą przybierać różne formy pisemne oraz ustne w zależności od formy sprawdzenia stosuje się odpowiednie kryteria oceniania. Każdy uczeń musi wykazać się znajomością lektur obowiązkowych, zgodnych z wytycznymi podstawy programowej dla danego etapu edukacyjnego. Na każdy rok szkolny oprócz lektur obowiązkowych przypadają co najmniej dwie lektury uzupełniające. Zakres ich znajomości będzie sprawdzany tak, jak w przypadku lektur obowiązkowych.
 - g. wypowiedzi ustne przygotowane w domu lub w klasie
 - h. recytacje tekstów poetyckich i prozy
 - j. udział w konkursach i olimpiadach (ocenę celującą częściową otrzymuje za szczególne osiągnięcia, I miejsce; ocenę bardzo dobrą –II –III miejsce).

8. Wymagania na poszczególne oceny:

- **Ocenę celującą** na koniec półrocza/roku otrzymuje uczeń, który w wysokim stopniu opanował materiał z podstawy programowej (za prace klasowe i sprawdziany otrzymuje ocenę celującą) lub jest laureatem konkursów, czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z

podstawy programowej, posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie, aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela), z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim, tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów, wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe i współpracuje w zespole.

- **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności, czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji, posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie, aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych, bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim, tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, aktywnie uczestniczy w lekcjach, wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

- **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne, czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje, w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych, bierze czynny udział w lekcji, wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

- **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela, odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego, w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo, wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana, niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację, mniej aktywnie uczestniczy w lekcjach, wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

- **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej, większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela, czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji, ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru, nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów, w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań, nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela, pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy, często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

- **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej, ma kłopoty z techniką czytania, nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego, nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela, wykazuje się niechęcią do nauki, zaniedbuje wykonywanie prac domowych, nie angażuje się w pracę grupy.

9. Kryteria oceniania uczniów z dysfunkcjami

Wszelkie dysfunkcje nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania materiału przewidzianego programem nauczania. Jednak ze względu na trudności w nauce nie wynikające z winy dziecka, nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych możliwości ucznia i pracuje zgodnie z wytycznymi indywidualnych planów pracy z uczniem dysfunkcyjnym.

Biorąc pod uwagę różne dysfunkcje nauczyciel w ocenie pracy ucznia powinien brać pod uwagę charakter jego dysfunkcji i dostosować do niej wymagania. W zakresie prac pisemnych nauczyciel powinien: wydłużyć czas przeznaczony na pisanie, nie oceniać estetyki pisma, poprawiać, lecz nie uwzględniać w ocenie błędów ortograficznych, pomóc w przeczytaniu tekstu bazowego lub poleceń, udostępnić dodatkowe słowniki i inne pomoce.

W zakresie słuchania i mówienia nauczyciel powinien: wydłużyć czas wypowiedzi, zadawać dodatkowe pytania ukierunkowujące, oceniać merytoryczną wiedzę, a nie formę przekazu informacji, umożliwić odpowiadanie bez obecności innych uczniów.

W zakresie czytania nauczyciel powinien: zachęcać do czytania, sprawdzać znajomość treści, a nie technikę czytania, umożliwić czytanie bez obecności innych uczniów.

Uczniom posiadającym odpowiednie orzeczenia z PPP i uczniom, dla których zaleca się dostosowanie materiału do ich indywidualnych potrzeb obniżane są wymagania edukacyjne zgodnie z zaleceniami tej poradni i wówczas punktację i oceny dostosowuje się do nich indywidualnie.

9. Ustalenie oceny:

Ocenę śródroczną i ocenę roczną ustala się na podstawie ocen bieżących z podstawowych umiejętności: odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji, analizy i interpretacji tekstów kultury oraz tworzenia wypowiedzi. Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych - największą wagę mają oceny z prac klasowych.

10. Na koniec półroczna nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.

11. Kartkówki, czyli materiał obejmujący 3 ostatnie lekcje, nie muszą być zapowiadane i nie mogą być przez ucznia poprawiane.

12. Prace klasowe

-całogodzinne prace pisemne w postaci wypracowań, testów lub sprawdzianów, z większych partii

materiału, są zapowiadane z wyprzedzeniem 1 tygodnia.

13.Uczeń nieobecny na pracy klasowej musi ją napisać w terminie ustalonym z nauczycielem (nie dłużej niż 1 tydzień po dacie napisania pracy klasowej (z wyjątkiem szczególnych sytuacji np. długotrwała choroba, zdarzenie losowe).

14.Każdą pracę klasową i sprawdzian, napisane na ocenę niedostateczną, dopuszczającą i dostateczną, można poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenach.

Uczeń poprawia pracę tylko raz, pod uwagę brane są oceny po poprawie. Testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem i dyktanda nie mogą być poprawiane.

15.Uczeń może zgłosić brak przygotowania do zajęć (tj. brak zadania domowego, brak podręcznika, zeszytu, ćwiczeń) przed rozpoczęciem lekcji, z wyjątkiem tych, na których jest pisana praca klasowa, sprawdzian lub zapowiedziana kartkówka – **raz w półroczu** bez konsekwencji.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie zgłosił przed lekcją braku pracy domowej.

16.Za nieterminowe oddawanie wypracowań uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, którą zobowiązany jest poprawić w ciągu dwóch tygodni.

17.Aktywność na lekcjach nagradzana jest „plusami”. Za 5 zgromadzonych „plusów” uczeń otrzymuje **ocenę bardzo dobrą**.

Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie zadań dodatkowych w czasie lekcji, aktywną pracę w grupach.

18.Uczeń pracuje w domu ze słownikiem ortograficznym

–samodzielnie sprawdza pisownię wyrazów trudnych, poprawia błędy, utrwala poznane zasady ortograficzne (szczególnie –dotyczące pisowni wyrazów z ó,u,rz,ż,ch,h; pisowni "nie" z rzeczownikami, czasownikami, przymiotnikami oraz pisowni wielką literą nazw własnych). Trzy błędy ort. w pracy domowej ucznia w zakresie wskazanych zasad powodują obniżenie oceny o jeden stopień.

19.W pracy pisemnej należy pamiętać o: ciekawym i barwnym pisaniu na temat (realizacja tematu}, właściwej formie pracy (np.: list, opowiadanie, opis), poprawności językowej (jęz.), poprawności ortograficznej (ort.), poprawności interpunkcyjnej (int.), akapitach (wstęp, rozwinięcie, zakończenie).

20.Za prace niesamodzielne uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości poprawy.

21.Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy. Uczeń dba o estetykę prac, zeszytu, podręcznika.

22.Oceny i uwagi nauczyciela powinny być podpisane przez Rodzica.

23.Wszystkie prace klasowe są archiwizowane do końca roku szkolnego.

Uczeń lub rodzic (opiekun) mają prawo wglądu do tych prac w szkole.

II METODY INFORMOWANIA O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIĄ

1. Wpisy do dziennika klasowego

oceny: celujący (6), bardzo dobry(5), dobry (4), dostateczny (3), dopuszczający (2), niedostateczny (1)

2. Dodatkowe recenzje prac (oceny opisowe), opisowe oceny ustne, plusy za aktywność na lekcji, punkty na sprawdzianach

III METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ -OGÓLNE ZASADY I KRYTERIA OCEN

1. Praca pisemna (praca klasowa i domowa) -różne formy wypowiedzi:

-zgodność z tematem

-poprawność merytoryczna

-stopień rozwinięcia tematu

-kompozycja

-poprawność i bogactwo języka

-poprawność interpunkcyjna i ortograficzna

-estetyka i przejrzystość zapisu

Prace mogą być oceniane z uwzględnieniem stopnia realizacji wymienionych kryteriów (recenzja i ocena) lub z zastosowaniem skali punktowej przeliczanej na oceny.

2. Inne prace klasowe:

- test z zadaniami zamkniętymi,
- sprawdzian wiadomości i umiejętności z pytaniami otwartymi
- sprawdzian z treści lektury
- sprawdzian z wiedzy o literaturze lub nauki o języku
- test polonistyczny
- test diagnostyczny i podsumowujący

Ogólne kryteria tekstów punktowanych:

Prace klasowe:

- 0 –29% pkt-niedostateczny
- 49% -30% pkt –dopuszczający
- 50% -74% pkt –dostateczny
- 75% -89% pkt –dobry
- 90 % –99% pkt –bardzo dobry
- 100%–99% -celujący

Kartkówki:

- 0 –29% pkt-niedostateczny
- 50% -30% pkt –dopuszczający
- 51% -74% pkt –dostateczny
- 75% -90% pkt –dobry
- 91% –100% pkt –bardzo dobry

Krótkie sprawdziany, kartkówki mogą być oceniane z wykorzystaniem innej skali punktowej ze względu na poziom trudności. Należy podać je przed sprawdzianem.

3. Dyktando, sprawdziany ortograficzne

a) Dyktando na podstawie podanego do nauczania słownictwa –oceniane jak kartkówki.

- 0 bł. –bardzo dobry
- 1 bł. –dobry
- 2 bł. –dostateczny
- 3 bł. –dostateczny
- 4 bł. -dopuszczający
- 5 bł. –niedostateczny

b) Dyktando konkursowe, dyktando z nieznanego słownictwa –oceniane jak prace klasowe.

- 0 bł. (podstawowe) –celujący
- 1 bł. –bardzo dobry
- 2 , 3 bł. 3 –dobry
- 4 bł. -dostateczny
- 5 ,6 bł. –dopuszczający
- 7 bł. -niedostateczny

c) Sprawdziany ortograficzne, uzasadnianie pisowni wyrazów na podstawie omówionych zasad - oceniane jak kartkówki.

Za jeden błąd ortograficzny przyjmuje się kilkukrotne popełnianie przez ucznia błędu w tym samym wyrazie, a także powtarzanie tego samego błędu w zapisie wyrazów należących do tej samej rodziny. Każde dyktando poprzedzone jest przypomnieniem określonych zasad ortograficznych, przeprowadzeniem ćwiczeń, pracą ze słownikiem ortograficznym.

Dyktanda są oceniane zgodnie z przyjętymi ogólnymi zasadami, szczegółowe kryteria są podawane

przed każdym dyktandem.

Uczniowie ze stwierdzoną dysleksją lub z zaleceniami w opinii z PPP dotyczącymi nieoceniań poprawności ortograficznej piszą sprawdziany ze znajomości zasad i umiejętności uzasadniania pisowni wyrazów. Oceniani są według tych samych kryteriów.

IV UWAGI KOŃCOWE

Przedmiotowe Ocenianie z języka polskiego podlega ewaluacji. O każdej zmianie w dokumencie nauczyciel informuje uczniów oraz rodziców w dogodnej dla siebie formie.

Do spraw nieuregulowanych w PSO stosuje się przepisy zgodne z WSO oraz Statutem Szkoły.

Dokument Przedmiotowego Systemu Oceniania dostępny jest u nauczyciela prowadzącego przedmiot.

Każdorazowo uczeń oraz rodzic może poprosić o wyjaśnienie niezrozumiałych kwestii Przedmiotowego Systemu Oceniania.